

Imagologie

Elmira Dādvar

Téhéran
2011/1390

Centre d'études pour l'élaboration de manuels d'enseignement
des sciences humaines dans les universités (SAMT)
Centre de recherche et développement des sciences humaines

زبان و ادبیات فرانسه ۴۵

DĀDVAR, Elmira

Imagologie / Elmira DĀDVAR

عنوان و نام پدیدآور: سرشناسه: دادور، ایلمیرا، ۱۳۳۱ -
مشخصات نشر: تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۹۰ = ۲۰۱۱ م.

مشخصات ظاهری: هشت، ۲۴۳ ص.: مصور (رنگی).

فروست: «سمت»: ۱۴۶۷. زبان و ادبیات فرانسه؛ ۴۵.

شابک: ۴-۶۰۷-۵۳۰-۹۶۴-۹۷۸-۳۵۰۰۰ ریال.

یادداشت: فرانسه.

یادداشت: پشت جلد به فارسی: تصویرشناسی.

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۳۵-۲۳۸.

یادداشت: نمایه.

آوانویسی عنوان: ایماگولوژی

موضوع: ادبیات - زیبایی‌شناسی

شناسه افزوده: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی.
Centre d'études pour l'élaboration de manuels d'enseignement des sciences humaines dans les universités (SAMT), Centre de recherche et développement des sciences humaines.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ الف ۹۵/د ۲ PN ۴۵

رده‌بندی دیویی: ۸۰۱/۹۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۶۳۵۶۵

Centre d'études pour l'élaboration de manuels d'enseignement des sciences humaines dans les universités (SAMT). Centre de recherche et développement des sciences humaines

Imagologie

Elmira DĀDVAR (Maître de conférence à l' Université de Téhéran)

Première édition: Été 2011/1390

Tirage: 1000

Prix: 35000 Rials

Typographie et lithographie: SAMT

Impression et la reliure: Farhang va Ershad Eslami

نشانی ساختمان مرکزی: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، غرب پل یادگار امام (ره)، روبه‌روی پمپ گاز، کد پستی: ۱۴۶۳۶

www.samt.ac.ir

info@samt.ac.ir

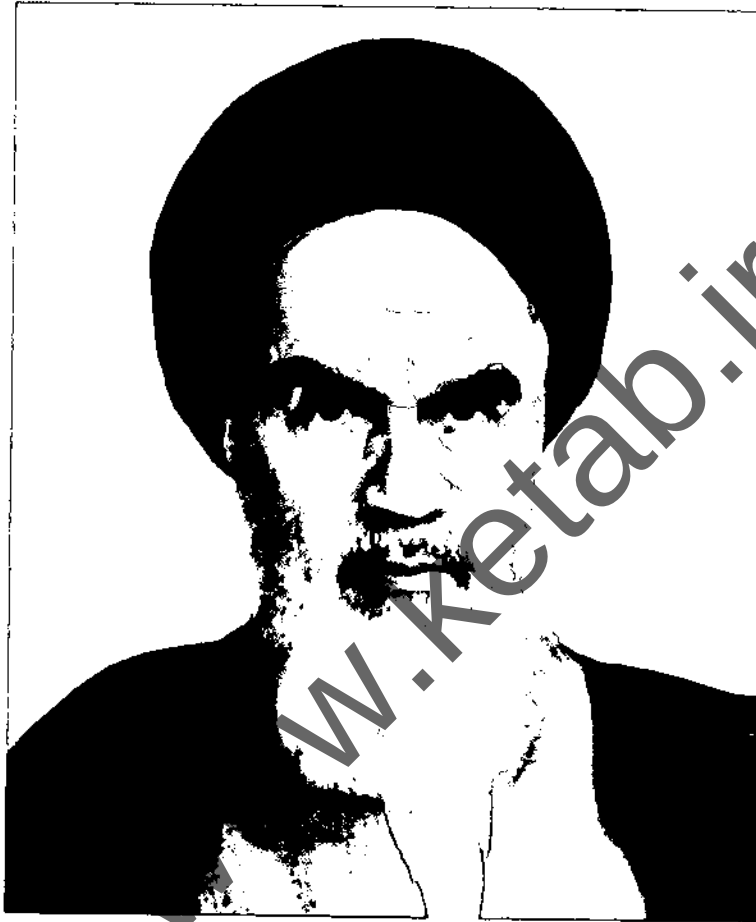
تلفن: ۰۲۴۲۴۶۲۵۰۲

قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال. در این نوبت چاپ قیمت مذکور ثابت است و فروشندگان و عوامل توزیع مجاز به تغییر آن نیستند.

هر شخص حقیقی یا حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر یا مؤلف، نشر یا پخش یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

Toute représentation, traduction, adaptation ou reproduction, même partielle, par tous procédés, en tous pays, faite sans autorisation préalable du SAMT est illicite et exposerait le contrevenant à des poursuites judiciaires.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بیشتر احتیاج به زبان - زبانهای خارجی - نبود امروز احتیاج است به این، یعنی جزو برنامه تبلیغات مدارس باید زبان باشد و زبانهای زنده دنیا، آنهایی که در همه دنیا شایع تر است.

سخن «سمت»

یکی از اهداف مهم انقلاب فرهنگی، ایجاد دگرگونی اساسی در دروس علوم انسانی دانشگاهها بوده است و این امر، مستلزم بازنگری منابع درسی موجود و تدوین منابع مبنایی و علمی معتبر و مستند با در نظر گرفتن دیدگاه اسلامی در مبانی و مسائل این علوم است.

ستاد انقلاب فرهنگی در این زمینه گامهایی برداشته بود، اما اهمیت موضوع اقتضا می کرد که سازمانی مخصوص این کار تأسیس شود و شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ ۶۳/۱۲/۷ تأسیس «سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها» را که به اختصار «سمت» نامیده می شود، تصویب کرد.

بنابراین، هدف سازمان این است که با استمداد از عنایت خداوند و همت و همکاری دانشمندان و استادان متعهد و دلسوز، به مطالعات و تحقیقات لازم پردازد و در هر کدام از رشته های علوم انسانی به تألیف و ترجمه منابع درسی اصلی، فرعی و جنبی اقدام کند.

دشواری چنین کاری بر دانشمندان و صاحب نظران پوشیده نیست و به همین جهت مرحله کمال مطلوب آن، باید به تدریج و پس از انتقادهای و یادآوریهای پیاپی ارباب نظر به دست آید و انتظار دارد که این بزرگواران از این همکاری دریغ نورزند. کتاب حاضر برای دانشجویان رشته زبان و ادبیات فرانسه در مقطع دکتری به عنوان منبع اصلی درس «تصویرشناسی» به ارزش ۲ واحد تدوین شده است. امید است علاوه بر جامعه دانشگاهی، سایر علاقه مندان نیز از آن بهره مند شوند.

از استادان و صاحب نظران ارجمند تقاضا می شود با همکاری، راهنمایی و پیشنهادهای اصلاحی خود، این سازمان را در جهت اصلاح کتاب حاضر و تدوین دیگر آثار مورد نیاز جامعه دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران یاری دهند.

Table des matières

Avant-propos	1
Chapitre I. Lire l'image	5
1.1. Les types d'image	5
1.2. Production et réception des images	6
1.3. L'image comme représentation	7
1.4. Le rapport entre l'image et la réalité	8
1.5. La composition de l'image, les signes plastiques	8
1.5.1. La forme	9
1.5.2. L'espace	9
1.5.3. Le cadrage	10
1.5.4. L'angle de prise de vue	10
1.5.5. La profondeur de champ	11
1.5.6. La couleur et l'éclairage	11
1.6. Les sens de l'image	13
1.6.1. Icône, indice, symbole, dénotation/connotation	13
1.6.2. Significations culturelles et affectives	14
1.6.3. Les codes socio-culturels	14
1.6.4. Le rôle de l'inconscient dans la lecture de l'image	16
1.6.5. La polysémie	16
1.7. La rhétorique et les fonctions de l'image	16
1.8. La femme qui pleure	18
Chapitre II. L'image comparatiste	22
2.1. La représentation et l'écart	23

2.2. L'image, langage symbolique	26
2.3. L'imagologie littéraire	29
2.4. L'image littéraire du Rhin chez Balzac	37
2.5. Stéréotypes et préjugés	49
Chapitre III. Du mot à l'image	70
3.1. Examen d'un lexique	71
3.2. Le livre <i>Don Quichotte</i>	71
3.3. L'écriture de l'altérité	74
3.4. Des regards d'assimilation et de différenciation sur la ville d'Ispahan	80
3.4.1. Nāsser Khosrow (1003-1055)	80
3.4.2. Voyages de Jean Chardin	81
3.4.3. <i>Vers Ispahan</i> de Pierre Loti	83
3.4.4. Nicolas Bouvier	84
3.5. Identité et tolérance chez Nerval	85
3.6. Mots, idées, fantasmes	96
3.7. Le mot entre le stéréotype et le mythe	96
Chapitre IV. L'image ou la relation hiérarchisée	103
4.1. Le regard de Jean-Baptiste Tavernier	103
4.2. Le regard de Michel Leiris	111
4.2.1. Succulence de la vie	112
4.2.2. Savoir vivre	113
4.3. Le regard de Lévi-Strauss	116
4.3.1. Les multiples lectures de <i>Tristes tropiques</i>	116
4.3.2. Une leçon de relativisme	118
4.3.3. Dans la vague tiers-mondiste	119
4.3.4. Un goût de témoignage	120
4.4. Le regard de Hāj Sayyāh	123
4.5. Le cadre spatio-temporel	126
4.6. L'usage d'un nouvel espace imaginé	130

4.7. Les personnages et la communication interculturelle	132
4.8. Texte comme document anthropologique	136
4.9. Représentation de l'Orient et anthropologie spontanée	137
Chapitre V. L'image comme scénario	148
5.1. Le silence à l'écran	149
5.1.1. <i>Le silence de la mer</i> de Vercors	149
5.1.2. Du roman à l'écran, l'adaptation	150
5.1.3. Sohrāb Shahīd Sāless et <i>La nature morte</i>	155
5.2. La lettre à l'écran : <i>Les liaisons dangereuses</i>	157
5.3. Question de narrateur : Proust au cinéma	159
5.4. Du mot au scénario	161
5.4.1. Agrégat mythoïde	162
5.4.2. <i>Désert</i>	162
5.5. Investissement symbolique et intertextualité	167
5.6. Des attitudes fondamentales ou le modèle symbolique	174
Chapitre VI. Domaines de l'imagologie	187
6.1. Image, signe, symbole	187
6.1.1. Problématique de l'image	188
6.1.2. Complexe du Pygmalion	188
6.1.3. De l'image au « fantôme » : introduction à la fantasmatique	190
6.1.4. Le stade du miroir, et le rôle de l'image dans...	190
6.2. Types littéraires	191
6.3. Imagologie et identité	195
6.4. Imagologie et exotisme	198
Littérature exotique ou exotisme en littérature?	199
6.5. Imaginaire et histoire de l'imagination	202
6.5.1. Propositions de définitions	203
6.5.2. Imaginaire comme errance du Réel	204
6.5.3. La transversalité institutionnelle de l'imaginaire social	205

6.6. Se connaître par l'autre et la rencontre critique	207
6.6.1. Les conditions de possibilité de la connaissance de soi	209
6.6.2. La fraîcheur du regard persan	209
Conclusion	217
Annexe	219
L'image d'une ville occidentale dans l'œuvre de trois écrivains...	219
Bibliographie	235
Lexique	239
Index	240

www.ketab.ir